

**OBČINA GORNJA RADGONA
OBČINSKI SVET**

Partizanska c. 13, 9250 Gornja Radgona

Tel: 02/564-38-38, Fax: 02/564-38-14

<http://www.gor-radgona.si>

e-pošta: tajnistvo.zupana@gor-radgona.si

Številka: 0611-23/2011/8

Datum: _____

Na podlagi 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (ZORed) (Uradni list RS, št. 139/2006) in 20. člena Statuta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 24/06 – UPB1 in št. 47/08) je Občinski svet Občine Gornja Radgona, na svoji __. redni seji, dne _____ 2011 sprejel naslednji

S K L E P :

Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejema predlog Občinskega programa varnosti Občine Gornja Radgona.

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Anton KAMPUŠ

OBRAZLOŽITEV

k predlogu Občinskega programa varnosti Občine Gornja Radgona:

Zakon o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006), ki je pričel veljati 1. 1. 2007, je v določilih 6. člena predpisal, da mora občinski svet na predlog župana sprejeti občinski program varnosti, s katerim na podlagi ocene varnostnih razmer v občini podrobneje določi vrsto in obseg nalog redarstva.

Občinski program varnosti Občine Gornja Radgona, ki je predstavljen v prilogi vsebuje temeljna izhodišča za izvajanje operativnih nalog redarjev na terenu. Podlaga za izvajanje nalog je ocena varnostnih razmer in varnostne potrebe, ki obstajajo na tem območju. Program zajema cilje, ki na celovit način urejajo kvaliteto varnosti v občini. Zasnovan je razvojno in ima naravo priporočil ter programskih smernic, ki se bodo lahko realizirala skozi letne načrte dela občinskih redarjev in razpoložljivih finančnih sredstev, ki jih občina namenja za to področje dela.

Ob upoštevanju novih, bistveno večjih pooblastil, ki so jih s tem zakonom pridobili občinski redarji, bo tudi njihovo delo lahko učinkovito, kvalitetno in usmerjeno k razreševanju potreb prebivalcev naše občine.

Organiziranost redarske službe je bila izvedena na podlagi sprejetega Odloka o ustanovitvi organa skupnega občinskega inšpekcijskega nadzora »Medobčinski inšpektorat« (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št 46/2008, 49/2009). Iz omenjenega akta je razvidna ustanovitev Medobčinskega inšpektorata na območju Občine Gornja Radgona in Občine Apače, znotraj tega pa se je v letu 2010 formirana redarska služba.

Občinski program varnosti je bil usklajen s predpisi in programskimi dokumenti ministrstva, pristojnega za notranje zadeve ter Policijsko postajo Gornja Radgona.

Najmanj enkrat letno je potrebno, da občinski organi ocenijo izvajanje občinskega programa varnosti, sprejmejo oceno varnostnih razmer in dopolnijo naloge njegovih izvajalcev.

Občinski program varnosti Občine Gornja Radgona je bil izdelan v lanskem letu, v tem letu pa je bil dopolnjen z aktualnimi podatki in prilagojen dejanskim spremembam, v prihodnjih letih pa bo zaradi izdelave še kvalitetnejšega programa pred obravnavo na seji občinskega sveta, predlog programa varnosti v mnenje poslan še različnim interesnim službam.

Občinskemu svetu predlagamo, da predlog Občinskega programa varnosti Občine Gornja Radgona obravnava in sprejme v predlagani vsebini.

Gornja Radgona, junij 2011

Pripravila:
Daniel VEBERIČ, višji svetovalec

Aleš POTOČNIK, medobčinski inšpektor

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Anton KAMPUŠ, l.r.

Priloga:

- Občinski program varnosti Občine Gornja Radgona

OBČINA GORNJA RADGONA

**OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI OBČINE
GORNJA RADGONA**

Junij, 2011

KAZALO:

1.	PRAVNA PODLAGA	4
2.	OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA PROGRAMA.....	5
2.1	Ogroženost od naravnih nesreč	5
2.2	Ogroženost cestnega prometa	6
2.3	Ogroženost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin	7
2.4	Ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine.....	7
2.5	Ogroženost od kriminalnih pojavov – kriminalna ogroženost	7
2.6	Ogroženost javnega reda in miru	7
2.7	Ogroženost na javnih shodih in prireditvah	8
2.8	Ogroženost okolja (onesnaževanje, industrijski, komunalni in drugi odpadki, uporaba živali).....	8
2.9	Vpliv varnostnih razmer v sosednjih občinah	8
2.10	Ključne ugotovitve	9
3.	OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ – PROGNOZA	9
3.1	Varnostna tveganja na področju varnosti v cestnem prometu	9
3.2	Varnostna tveganja na področju varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin	10
3.3	Varnostna tveganja na področju zagotavljanja javnega reda in miru	10
3.4	Varnostna tveganja na področju preprečevanja kriminalnih dejanj	11
3.5	Varnostna tveganja na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine	11
3.6	Varnostna tveganja na področju javnih shodov in prireditev	11
3.7	Varnostna tveganja na področju varstva okolja	12
4.	NAMEN VZPOSTAVITVE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA PO ZORed	12
5.	CILJI DEOVANJA OBČINSKE REDARSKE SLUŽBE	12
5.1	Strateški cilji	13
5.2	Operativni cilji	13
5.2.1	Varnost cestnega prometa	13
5.2.2	Varnost javnega reda in miru	14
5.2.3	Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin	15
5.2.4	Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine	16
5.2.5	Varstvo okolja	16
6.	VARNOSTNE POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER	17
7.	ORGANIZIRANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	17
7.1	Organizacija redarske službe	17
7.2	Kadrovska sestava občinske redarske službe	17
7.3	Vodenje medobčinske redarske službe	17
8.	PRISTOJNOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	18

9.	POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA (PROSTORI, OPREMA, VOZILA, SREDSTVA ZVEZ)	20
10.	VRSTA IN OBSEG NALOG OBČINSKEGA REDARSTVA	21
10.1	Povzetek ukrepov Medobčinskega inšpektorata	21
11.	NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL OBČINSKEGA REDARJA	23
12.	NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV	26
13.	SISTEM DELA OBČINSKEGA REDARSTVA – RAZPOREJANJE REDARJEV NA DELO IN DRUGO	27
13.1	Sodelovanje s Policijsko postajo Gornja Radgona	27
13.2	Sodelovanje z občinskimi redarstvi in občinskimi redarji sosednjih občin	28
13.3	Povezanost občinskega redarstva z OKC PU in regijskim centrom za obveščanje (rco)	28
13.4	Sodelovanje občinskega redarstva in zasebnih varnostnikov	28
13.5	Sodelovanje med redarsko službo, policijo ter svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu	28
13.6	Pisni dogovor o sodelovanju občinske redarske službe in koncesionarja za odvoz vozil	28
13.7	Izvajanje nadzorstva nad izvrševanjem nalog občinskega redarstva	28
13.8	Varnostno ogrožene poti, krajev, površin in točk na območju občine	29
13.9	Načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk	29
13.10	Izdelava načrta intervencijskih poti na območju občine	29
13.11	Načrt obhodov intervencijskih poti	29
13.12	Seznam oz. evidenca zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in/ali kulturne dediščine	29
13.13	Seznam dosedanjih namernih poškodb in napadov na objekte naravne in kulturne dediščine	29
13.14	Načrt obhodov nepremičnih objektov naravne in kulturne dediščine	29
13.15	Predlog projekta – uvedbi dežurne službe redarstva	29
14.	ZAKLJUČEK	30
	PRILOGA 1: Pisni protokol o sodelovanju organa skupne občinske uprave – Medobčinski inšpektorat občin Gornja Radgona in Apače ter Policijske postaje Gornja Radgona.....	31

1. PRAVNA PODLAGA

Občinski program varnosti Občine Gornja Radgona je temeljni strateški dokument, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev občine. Namen programa varnosti Občine Gornja Radgona je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v Občini Gornja Radgona in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine. Pojem javna varnost lahko opredelimo kot dobrino, ki jo lahko pridobivamo in uživamo na družbeno organiziran način, ki mora biti v določeni količini na razpolago vsem članom družbe, in ima to posebno značilnost, da se zagotavlja vedno le na javnopraven, na državo naslonjen in zato arbitraren način. Lahko jo zagotavljamo samo in izključno prek države. Pomeni tudi stanje, v katerem so izključeni materialni protipravni akti, s katerimi se rušijo ali ogrožajo temeljne svoboščine in pravice občanov, osnovni elementi družbene ureditve ali druge zaščitene vrednote.

Namen programa je tudi načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora v Občini Gornja Radgona. Kvaliteten javni prostor pomeni predvsem zadovoljstvo občanov z okoljem kjer živijo in delajo, ter z okoljem, kjer se šolajo in igrajo njihovi otroci. Kvaliteten javni prostor tudi pomeni zadovoljivo stopnjo javne varnosti in javnega reda; to pa konkretno pomeni, da so občinske ceste, ulice, parki in drugi odprti prostori čisti, varni in urejeni.

Program predstavlja pomemben in izhodiščni dokument za področje delovanja občinske redarske službe. V njem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnosti v občini, cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev ter konkretni odgovorni nosilci za doseg te ciljev. V dokumentu so opredeljene tudi zakonske osnove za vzpostavitev in delo redarske službe ter za sodelovanje s policijo pri zagotavljanju javne varnosti ter javnega reda in mira.

Namen programa je tudi vzpostaviti partnerski odnos med policijo in občinskim redarstvom pri zagotavljanju javne varnosti v lokalni skupnosti oziroma pri izvajanju vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v 3. členu Zakona o občinskem redarstvu.

Pravna podlaga za program so: Zakon o občinskem redarstvu (ZOred), Zakon o varnosti javnega reda in miru (ZJRM-1), Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP), Zakon o prekrških (ZP-1), Zakon o lokalni samoupravi (ZLS) in občinski odloki. Program je zasnovan v skladu z navedenimi pravnimi predpisi in je zasnovan razvojno ter ima naravo priporočil in smernic, ki se bodo lahko realizirala skozi delo občinske redarske službe v okviru razpoložljivih finančnih sredstev.

Obseg in kvaliteto varnosti na javnem prostoru v občini zagotavljajo javno-pravni in zasebno-pravni subjekti, in sicer: policija, inšpekcijske službe, službe za zaščito in reševanje, mestne oziroma občinske redarske službe, gasilci in podjetja za zasebno varovanje. Poleg policije je tako medobčinski inšpektorat (redarstvo) tisti subjekt v občini, ki na najbolj neposreden način zagotavlja oziroma skrbi za javno varnost in javni red v občini.

Izhodišče za vzpostavitev in zagotavljanje obsega in kvalitete varnosti na javnem prostoru oziroma ustreznega stanja javne varnosti in javnega reda v občini so pravno-sistemi in organizacijski ukrepi. Zato morajo občine za zagotavljanje večje varnosti občanov izdelati:

1. občinski program varnosti,
2. oceno varnostnih razmer in
3. vzpostaviti občinsko redarsko službo.

2. OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA PROGRAMA

2.1 Ogroženost od naravnih nesreč:

Glavna cilja sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami sta zmanjšanje števila nesreč in preprečitev oziroma zmanjšanje števila žrtev in drugih posledic.

Glavne skupine nalog so:

- preprečevanje nesreč;
- pripravljenost na nesreče;
- zaščita pred nevarnostmi;
- reševanje in pomoč ob nesrečah;
- sanacija posledic nesreč.

Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami temelji na:

- ureditvi prostora in naselij za zaščito in reševanje;
- evakuaciji;
- nastanitvi in oskrbi brezdomcev in drugih ogroženih;
- radiološki, kemijski in biološki zaščiti;
- izgradnji zaklonišč in drugih zaščitnih objektov ter njihovi uporabi;
- zaščiti kulturne dediščine;
- zaščiti pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi.

Naš sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami se venomer razvija. Postavljeni so že temeljni cilji varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v prihodnje. Ti so:

- zmanjšati število nesreč in njihovih posledic s preventivnim pristopom;
- izboljšati možnosti napovedovanja, odkrivanja in spremljanja nevarnosti naravnih in drugih nesreč;
- izboljšati splošno pripravljenost na naravne, tehnične in tehnološke nesreče ob spoštovanju načel trajnega razvoja;
- skrajšati odzivni čas reševalnih služb ob naravnih in drugih nesrečah;
- izboljšati specifično pripravljenost za zaščito in reševanje ob vojaških napadih, pojavih terorizma in drugih varnostnih tveganjih;
- izboljšati varstvo posebno občutljivih območij, ekosistemov in varovane kulturne dediščine ter sodelovati pri ohranjanju in varovanju svetovnega ekosistema;
- urediti formalne podlage medsebojnega sodelovanja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami z vsemi sosednjimi državami in državami v regiji; okrepiti vlogo in dejavnosti Slovenije v mednarodnih človekoljubnih in drugih organizacijah, z vključevanjem njenih sil v mednarodne človekoljubne in reševalne akcije;
- pripraviti novo zasnovo sanacije posledic naravnih nesreč, ki bo temeljila na večji odgovornosti fizičnih in pravnih oseb za varnost ljudi in premoženja ter na varovanju pred nesrečami.

V Občini Gornja Radgona je organiziran Štab CZ in enote CZ v skladu z veljavno zakonodajo. Štab CZ ima izdelano Oceno ogroženosti in na podlagi le te načrte zaščite in reševanja, ki so usklajeni z regijskimi in državnim načrtom.

Na območju Občine Gornja Radgona se velika pozornost namenja osveščenosti občanov o vplivih in nevarnostih ob povečani požarni ogroženosti – nevarnost ob sežiganju trav ter

nevarnosti ob povečanem deževju, kjer se prepogosto dogaja, da lastniki gozdov v hudourniške potoke odlagajo ostanke vej, ki povzročajo ovire za vodo, posledično pa poškodbe obrežij, cest, zamašitev mostov ipd.

2.2 Ogroženost cestnega prometa

V letu 2010 se je na območju občine Gornja Radgona zgodilo skupaj 77 (67) prometnih nesreč, od tega 2 (1)¹ s smrtnim izidom, 35 (25) s telesnimi poškodbami in 40 (41) z materialno škodo.

Glede na posledice prometnih nesreč je v letu 2010 na območju občine Gornja Radgona umrli 2 (1) osebi, 2 (3) osebi sta bili hudo telesno poškodovani, 42 (36) oseb je bilo lahko telesno poškodovanih, 93 (84) oseb pa je bilo brez posledic.

Policisti policijske postaje Gornja Radgona so v letu 2010 izvedli 1465 (1825) ukrepov po Zakonu o varnosti v cestnem prometu. Od tega je bilo izrečenih 1233 (1673) glob, hitrih postopkov je bilo 32 (18) in obdolžilnih predlogov 200 (134).

Ukrepi	2008	2009	2010
Skupaj	3709	1825	1465
Globe	3549	1673	1233
Obdolžilni predlogi	149	134	200
Hitri postopek	11	18	32

Tabela št. 1.: Izvedeni ukrepi policistov PP Gornja Radgona

Glede na cestno infrastrukturo na območju občine Gornja Radgona je bilo največ prometnih nesreč obravnavanih na RC Spodnja Ščavnica-Gornja Radgona, kjer je bilo tudi obravnavanih večino prometnih nesreč s telesnimi poškodbami. Na navedeni cesti je bilo tudi ugotovljenih največ kršitev, predvsem povezanih s samo hitrostjo, ki je največkrat primarni vzrok za prometne nesreče.

Največ ugotovljenih kršitev Zakona o varnosti cestnega prometa gre na račun prekoračitve hitrosti. Prav tako velik odstotek ugotovljenih kršitev se nanaša na vožnjo pod vplivom alkohola, ne uporabe varnostnega pasu, čelade, vožnje brez ustreznega voznškega dovoljenja in nepravilnosti na samih vozilih. Podatki so prikazani v spodnji tabeli.

Vrsta kršitve	2008	2009	2010
Hitrost	1598	931	713
Alkohol	172	138	83
Varnostni pas	533	218	183
Varnostna čelada	6	9	3
Vozniško dovoljenje	75	59	32
Nepravilnost na vozilu	136	104	130
Pešci	26	30	25

Tabela št. 2.: Ukrepi glede na kršitve zakona

¹ Podatek v oklepaju pomeni primerjalno obdobje predhodnega leta

2.3 Ogroženost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin:

Nekateri lastniki sprehajajo pse brez povodcev ali pa jim psi uidejo in se prosto potepajo po naselju in javnih poteh in s tem ogrožajo mimoidoče, predvsem sprehajalce psov manjših pasem, z iztrebki pa onesnažujejo okolje, zelenice hiš in njihove vrtove.

2.4 Ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine:

Ni zaznati ogroženosti.

2.5 Ogroženost od kriminalnih pojavov – kriminalna ogroženost:

V letu 2010 je bilo na območju občine Gornja Radgona obravnavanih 313 (270) kaznivih dejanj, za katere so bile podane kazenske ovadbe na pristojno Okrožno državno tožilstvo. Uspešno je bilo preiskanih 162 (196) kaznivih dejanj ali 73,97 % (72,59 %). Od obravnavanih kaznivih dejanj je bilo 27 (32) kaznivih dejanj tistih, ki se jih uvršča med gospodarsko kriminaliteto, medtem ko so bila ostala kazniva dejanja splošne kriminalitete.

Podane kazenske ovadbe	2009	2010
skupaj:	270	313
umor	0	0
Huda telesna poškodba	2	1
lahka telesna poškodba	14	19
ogrožanje varnosti	36	22
KD povezana z mamili 186 in 187 čl	3	4
tatvina	60	60
velika tatvina	32	26
Goljufija	15	30
poškodovanje tuje stvari	13	37
Nasilje v družini	29	22

Tabela št. 3: nekatera obravnavana kazniva dejanja v letu 2009 in 2010

2.6 Ogroženost javnega reda in miru:

V letu 2010 je bilo na območju občine Gornja Radgona obravnavanih 142 (152) zadev s področja javnega reda.

Zakon		Število kršitev – kraj kršitve					
		skupaj	Cesta Trg...	Gostinski objekt	Javna prireditve	Stanovanje	ostalo
Zakon o varstvu javnega reda in miru 2008	2008	185	56	27	1	86	7
	2009	128	38	22	2	51	9
	2010	122	33	18	1	53	14
Zakon o orožju	2008	2				2	
	2009	8	2			8	
	2010	2				2	
Zakon PP s prepovedanimi drogami	2008	3	2			1	
	2009	3	1			1	1
	2010	6	3				3
Zakon o osebni izkaznici	2008						
	2009	3	3				

	2010	3	2				1
Zakon o zaščiti živali	2008	10	8				2
	2009	5	5				
	2010	7	4				3
Zakon o omejevanju porabe alkohola	2008	3		3			
	2009	5		4		1	
	2010	2		2			

Tabela št. 4.: obravnavane kršitve zakonov s področja javnega reda glede na kraj kršitve

Iz zgornje tabele je razvidno, da je daleč največ obravnavanih kršitev Zakona o varstvu javnega reda in miru, saj je bilo v letu 2010 obravnavanih kar 122 (128) tovrstnih kršitev. Glede na lokacijo kršitev ugotavljamo, da največkrat gre za kršitve znotraj družine, med samimi družinskimi člani, tako da je bilo tudi največ obravnavanih kršitev v stanovanjskih prostorih in sicer 53 (51).

Policisti policijske postaje so v letu 2010 ob rednem delu opravili varovanje nekaj manjših javnih prireditvev pri katerih kakšnih večjih kršitev ni bilo.

2.7 Ogroženost na javnih shodih in prireditvah:

Z vidika javne varnosti dogodkov, ki bi predstavljali veliko varnostno tveganje ne moremo izpostaviti, tako tudi ne moremo izpostaviti posebne ogroženosti na javnih shodih in prireditvah, kje je bila beležena le ena kršitev javnega reda in miru. Z vidika obremenitve prometa bi lahko izpostavili poseg v prometne tokove v predvsem v času Mednarodnega kmetijsko-živilski sejma Agra, kjer prihaja predvsem do kršitev nepravilnega parkiranja, drugih kršitev pa ni bilo zaznani.

2.8 Ogroženost okolja (onesnaževanje, industrijski, komunalni in drugi odpadki, uporaba živali):

Na območju občine Gornja Radgona predstavljajo obliko onesnaževanja okolja (hrup in uničevanje življenjskega prostora živali in rastlin) v letnem času vozniki motornih vozil, predvsem vozniki neregistriranih motornih koles in dvokolesnikov, v zimskem času pa vozniki motornih sani. Navedeni vozniki prekomerno obremenjujejo in uničujejo okolje, saj vozijo po površinah, ki niso namenjene cestnemu prometu.

V naravnem okolje so še vedno opazna divja odlagališča odpadkov, največjo nevarnost za okolje in prostor predstavljajo posamezniki. Pojavlja se tudi nedovoljeno kurjenje komunalnih in industrijskih odpadkov.

Nedovoljeno izkopavanje mineralnih surovin z izkopi prod, peska mivke, fliša in laporja, z namenom prilastitve, pomenijo kaznivo dejanje, saj so te mineralne surovine v skladu z Zakonom o rudarstvu, v lasti države.

Ugled občine Gornja Radgona ponekod kazijo tudi neurejene zasebne površine oz. zapuščeni objekti, vendar je tudi teh vsako leto manj.

2.9 Vpliv varnostnih razmer v sosednjih občinah:

Občina Gornja Radgona meji z občino Apače, Radenci, Sveti Jurij ob Ščavnici, Cerkevjak, Sveta trojica v Slovenskih goricah, Benedikt in Sveta Ana.

2.10 Ključne ugotovitve:

□ Ugotovitve strateške narave

Ob upoštevanju dejstva, da se občina Gornja Radgona razvija, bo potrebno temu prilagajati ukrepe za preprečevanje nastajanja varnostno zaskrbljujočih dogodkov.

Razvoj in napredek občine pomeni, da je potrebno že v začetni fazi planirati in skrbeti za prilagajanje prometne in ostale infrastrukture ter s samo infrastrukturo preprečiti pojavljanje varnostno zaskrbljujočih dogodkov (poskrbeti za zgledno urejene zelene površine v naseljih, preprečevati nastanke zapuščenih objektov, dosledno popravljati posledice vandalizma, osveščati in opozarjati na samozaščitno obnašanje ...).

Povečano število turistov pomeni, da bodo potrebne tudi razne turistične informacijske točke, kjer se turistom posredujejo turistične informacije, istočasno pa se jih tudi opozarja na samozaščitno obnašanje, ker je pomembna vloga Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Občane občine Gornja Radgona je potrebno spodbujati h kolesarjenju in pešačenju, vse to pa pomeni zdravo življenje in zmanjšanje onesnaževanja okolja.

□ Ugotovitve operativne narave

Za izvajanje projektov, katerih namen je preprečevanje nastanka varnostnih dogodkov, je potrebno še naprej nadaljevati z aktivnim delom Medobčinskega inšpektorata, Varnostnega sosveta, delom Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ter delom občine Gornja Radgona z občinsko upravo in občinskimi svetniki, ki s sprejemom ustreznih aktov povečujejo varnost.

3. OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ – PROGNOZA

3.1 Varnostna tveganja na področju varnosti v cestnem prometu:

Z vidika varnostnih tveganj na področju cestnega prometa predstavljajo v občini Gornja Radgona regionalne ceste, in sicer predvsem skozi mesto Gornja Radgona.

Z vidika mirujočega prometa predstavljajo tveganje v občini Gornja Radgona predvsem parkirana vozila v Gornji Radgoni v okolici stare lekarne in parkirana vozila po pločnikih.

Za obvladovanje varnostnih tveganj na tem področju je potrebno pristopiti predvsem k izvajanju ukrepov za umirjanje prometa in preprečevanju nepravilnega parkiranja.

V nadaljevanju je potrebno poskrbeti za vsakodnevno izvajanje tako imenovanega projekta »HITROST«, katerega že izvajajo policisti, ter na kritičnih lokacijah z meritvami hitrosti zmanjšati hitrost vožnje voznikov in posledično tudi zmanjšati posledice v prometnih nesrečah.

Za urejanja varnostnega tveganja, ki ga predstavlja mirujoči promet je potrebno poskrbeti za zadostno število parkirišč in jih ustrezno označiti ter izvajati ustrezne ukrepe zoper tiste, ki parkirajo nepravilno, še posebej če s tem ovirajo promet.

Za obvladovanje varnostnih tveganj vožnje z vozili v naravnem okolju je potrebno poskrbeti za stalni nadzor na izpostavljenih območjih.

Prav tako je potrebno izvajati poostren nadzor nad prometom v bližini osnovnih šol in vrtcev, predvsem v času začetku šolskega leta. Takrat je potrebno planirati tudi neposredno fizično prisotnost občinskega redarja v bližini le teh.

Varnostna tveganja predstavljajo srednjo stopnjo tveganja.

3.2 Varnostna tveganja na področju varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin:

Pripadniki mlajše populacije zelo radi za kraj druženja in s tem zadrževanja izbirajo igrišče pri osnovnih šolah in na ŠC Trate.

Ob tem pa posamezniki, ki so pod vplivom različnih substanc, izvršujejo kazniva ravnanja vandalizma, medvrstniškega nasilja in tudi druga kazniva dejanja.

Potrebno je skrbeti za prijazne občinske javne poti ter rekreacijske in druge površine, ki morajo biti v zadostni meri osvetljene in redno vzdrževane in odstranjanje posledic vandalizma. Prav tako je potrebno poskrbeti za redni nadzor navedenih lokacij.

Varnostna tveganja predstavljajo nizko stopnjo tveganja.

3.3 Varnostna tveganja na področju zagotavljanja javnega reda in miru:

Na področju javnega reda na območju občine Gornja Radgona posebej izstopajočih lokacij za varnostna tveganja na področju zagotavljanja javnega reda in miru ni.

Kršitve s tega področja, ki so jih policisti zaznali, predvsem zajemajo kršitve, v katerih sta udeležena dva ali trije kršitelji, pri čemer je potrebno upoštevati dejstvo, da skoraj enak procent zajemajo kršitve na javnem kraju in kršitve v zasebnih prostorih (družinsko nasilje).

Gostinski lokali, kjer se zadržuje mladina na območju občine Gornja Radgona, so gostinski predvsem lokal Party bar, Downstairs caffe in Delmar. Policisti so na območju občine Gornja Radgona v letu 2010 skupaj obravnavali 18 (22) kršitev v gostinskih lokalih, občasno pa se pojavi težava tudi v glasni glasbi in prekoračitvi delovnega časa, saj je večina gostinskih lokalov v strnjenih naseljih oz. v samem mestu Gornja Radgona.

Za obvladovanje varnostnih tveganj s področja javnega reda in miru, mora občinska uprava občine Gornja Radgona še naprej strmeti, da se izdajo dovoljenja za odpiralni čas gostinskih lokalom do zgodnjih jutranjih ur le v redkih upravičenih primerih. Pri izdajanju odpiralnih časov je potrebno v prvi vrsti poskrbeti, da v strnjenih naseljih občine Gornja Radgona ne bo gostinskih lokalov, ki bi obratovali med tednom po 23.00 uri, saj sama dejavnost lokala

posledično pomeni obremenitev bližnje soseske s hrupom (odhodi gostov, nagla speljevanja na parkiriščih, vpitje vinjenih gostov, hrup iz letnih vrtov ...).

Z nadzori v lokalih in okolici je potrebno poskrbeti, da se bo v gostinskih lokalih upoštevala pozitivna zakonodaja (Zakon o omejevanju porabe alkohola, Zakon o varstvu javnega reda in miru ...).

Varnostna tveganja predstavljajo srednje visoko stopnjo tveganja.

3.4 Varnostna tveganja na področju preprečevanja kriminalnih dejanj:

Na varnostno situacijo s področja kriminalitete pomembno vplivajo kazniva ravnanja, ki jih storijo odvisniki od prepovedanih drog (tatvine, velike tatvine ...) in alkohola (predvsem vandalizem, onesnaževanje okolja ..).

S področja varnostnih tveganj na področju preprečevanja kriminalnih dejanj je potrebno poskrbeti za visoko stopnjo samozaščitnega obnašanja posameznikov ali skupin, saj je pomanjkljivo samozaščitno ravnanje oškodovancev pogosto pogojeno s storitvijo kaznivih ravnanj.

Glede na dejstvo, da je večina osumljencev kaznivih dejanj brez služb in gre v večini primerov za mlade, ki so brez denarja, je potrebno skrbeti za čim večjo stopnjo zaposlitve v občini ali iz nje, ter za širok spekter dejavnosti v prostem času.

Z vidika zmanjševanja varnostnih tveganj na področju kriminalnih dejanj, je potrebno strmeti za sprotno obveščanje okolice in posameznikov o pojavih kriminalnih ravnanj, ob pojavu gostitev kaznivih ravnanj je potrebno strmeti po rednem nadzoru (kontrola policistov in občinskega redarja, osvetlitve lokacij, namestitve varnostnih kamer ...).

Varnostna tveganja predstavljajo srednje visoko stopnjo tveganja.

3.5 Varnostna tveganja na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine:

Posebno varnostno tveganje na področju zagotavljanja varnosti premoženja, ter naravne in kulturne dediščine predstavljajo tatvine in pojavne oblike poškodovanja – vandalizem.

Za preprečevanje navedenih varnostnih tveganj je potrebno poskrbeti za popis in slikovno dokumentiranje naravne in kulturne dediščine, javne objekte pa je potrebno v prvi vrsti dovolj osvetliti, v primeru vandalizma pa zavarovati z varnostnimi kamerami, ter poskrbeti za redni nadzor.

Varnostna tveganja na tem področju predstavljajo nizko stopnjo tveganja.

3.6 Varnostna tveganja na področju javnih shodov in prireditev:

Poskrbeti je potrebno, da se bodo organizatorji javnih prireditev zavedali svoje odgovornosti ter poskrbeli za zadostno število usposobljenih rediteljev in varnostnikov varnostnih služb. V tem okvirju se ne sme pozabiti vloge policije, ki mora biti o predvidenih javnih prireditvah

pravočasno obveščena, da že lahko sodeluje že pri določanju varnostnega tveganja prireditve.

Ob javnih prireditvah, ki s svojo dejavnostjo posegajo v cestni promet, je potrebno skrbeti za ustrezno število parkirnih mest in ustrezno število rediteljev, ki bi obiskovalce usmerjali na urejena parkirišča. Prav tako je potrebno izvajati nadzor nad mirujočim prometom v času javne prireditve s strani občinskega redarja.

Varnostna tveganja ob prireditvah predstavljajo veliko stopnjo varnostnih tveganj z različnih pogledov.

3.7 Varnostna tveganja na področju varstva okolja:

Vsekakor je potrebno ustrezno zaščiti območje občine, oziroma druge zelene površine v občini Gornja Radgona. Potrebno je strmeti za visoko osveščenost občank in občanov, glede pravilnega odlaganja odpadkov in nevarnosti, katero predstavljajo nevarni odpadki, saj se še vedno dogaja, da neznanci odlagajo odpadke v naravo.

Potrebno je skrbeti za izvajanje nadzora s strani inšpekcijskih služb in osveščanje storilcev in ostalih o nevarnosti in škodljivosti njihovih ravnanj in posegov v okolje. Prav tako je potrebno sproti preverjati vključenost fizičnih oseb in poslovnih subjektov v organiziran odvoz odpadkov.

Varnostna tveganja predstavljajo srednjo stopnjo tveganja.

4. NAMEN VZPOSTAVITVE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA PO ZORed

Namen vzpostavitve medobčinskega redarstva po ZORed je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v občini in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine ter načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora v občini.

Namen vzpostavitve medobčinskega redarstva je zagotavljanje javne varnosti v lokalni skupnosti oz. izvajanje vseh pristojnosti občinskih redarjev²:

- varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varnost cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij;
- varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah;
- varnost javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine;
- vzdrževanje javnega reda in miru.

5. CILJI DEOVANJA OBČINSKE REDARSKE SLUŽBE

Osnovni cilj OPV je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru v občini. To pomeni, da je potrebno s pravno sistemskimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti večjo stopnjo javne varnosti v občini. S pomočjo vseh teh ukrepov se bo zagotavljalo kvalitetnejše življenje v občini ter odpravljali posamezni odklonski pojavi.

Delo redarske službe mora biti usmerjeno v preprečevanje in odkrivanje kršitev predpisov, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni red in mir in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje; redarska služba mora v primeru zaznave kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

Strateški in operativni cilji OPV so:

5.1 Strateški cilji

Dvig kakovosti življenja in dela občanov ter dvig stopnje varnosti javnega prostora v občini.

Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v občini z občinsko redarsko službo. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb slovenskih mest in občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje javne varnosti oziroma varnosti prebivalcev v mestih in občinah.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- Upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine,
- upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja,
- izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev,
- preprečevanje prekrškov in kaznivih dejanj,
- obvladovanje varnostnih tveganj,
- zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,
- uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine,
- vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarskih služb in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

5.2 Operativni cilji

5.2.1 Varnost cestnega prometa

Zmanjševanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko občinske redarske službe in policijske postaje.

Opis cilja:

Varnost v cestnem prometu še vedno ni zadovoljiva. Pred leti postavljeni cilji prometne varnosti se niso v celoti uresničili. Zato se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim policijskim in

redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, z širitvijo parkirnih kapacitet, s povečanjem nadzora nad parkirnimi površinami ter z dvigom profesionalnosti policistov in redarjev pri obvladovanju kršiteljev prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč (hitrost, alkohol).

Zakon o varnosti cestnega prometa v tretjem odstavku 22. člena določa kot obveznost občine tudi sprejem Programa varnosti cestnega prometa.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- Uporaba ocene prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta dela občinskega redarstva za področje varnosti v cestnem prometu,
- sklenitev pisnega protokola o sodelovanju med občinsko redarsko službo, policijsko postajo in občinskim Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu,
- občinski redarji si morajo pridobiti pravno in strokovno znanje za nadzor in urejanje cestnega prometa,
- občinske redarje je potrebno opremiti z ustreznimi vozili in opremo za nadzor in urejanje prometa na občinskih ulicah, na občinskih cestah in drugih javnih poteh na območju občine,
- v letnem načrtu dela občinskega redarstva se med drugim opredelijo tudi naloge v zvezi z nadzorom prometne signalizacije in naloge za večjo varnost otrok. Občina poskrbi za pregled prometne signalizacije in poda predloge za morebitne spremembe, zlasti z vidika varnosti otrok, pešcev in kolesarjev (vrtec, šola, zdravstveni dom, igrišča, stanovanjska naselja),
- občinski redarji morajo dosledno izvajati nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju ter v primeru zaznanih kršitev ustrezno ukrepati,
- občinski redarji morajo dosledno izvajati nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v naselju, še zlasti v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- občinski redarji sodelujejo v akcijskih oblikah dela, ki so nacionalnega pomena.

5.2.2 Varnost javnega reda in miru

Obvladovanje javnega prostora s fizično prisotnostjo redarjev na način, ki je v skladu s pravnimi predpisi, oceno varnostnih razmer in varnostno stroko.

Opis cilja:

Zakon o varnosti javnega reda in miru opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir je dobrina, ki izključuje vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma optimalno varnost znotraj

družbene skupnosti. Javni red pomeni nek minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za svoje sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in miru je torej delovanje skupnosti (tudi lokalne skupnosti), ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku. Gre torej za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo nasilje in uničevanje tujih stvari, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne in občinske simbole, uničujejo fasade zgradb s pisanjem po objektih, ipd. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih. Občinske redarske službe in občinski redarji imajo pristojnosti, pooblastila in naloge, da se aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju občine.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- uporaba ocene ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev na področju poznavanja pooblastil občinskih redarjev za obvladovanje javnega reda in miru,
- redarska služba mora ustrezno ukrepati v primeru zaznave primerov nedostojnega vedenja (7. člen ZJRM); beračenje na javnem kraju (9. člen ZJRM); uporabe nevarnih predmetov (1. odstavek 11. člena ZJRM); zaznave poškodovanj uradnih napisov, oznak ali odločb (12. člen ZJRM); zaznave pisanj po objektih (13. člen ZJRM); zaznave vandalizma (16. člen ZJRM); zaznav nedovoljenega kampiranja (18. člen ZJRM); v primeru nedovoljene uporabe živali (19. člen ZJRM); ustrezno ukrepati v primeru neupoštevanja zakonitega ukrepa uradnih oseb (1. in 3. odstavek 22. člena ZJRM),
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za hitre odzive na klice v sili in za vedenje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah,
- zagotoviti ustrezno opremo občinskih redarjev za obvladovanje kršiteljev,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju med občinsko redarsko službo in policijsko postajo,
- strokovna pomoč policijske postaje.

5.2.3 Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin

Varnostno obvladovanje javnih poti in rekreacijskih površin s prisotnostjo občinskih redarjev (ob strokovni pomoči policistov).

Opis cilja:

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na teh krajih. Tveganja so običajno kriminalne narave. Zaradi tega je priporočljivo, da se občinski redarji usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje do prihoda policistov.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Izdelava seznama varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk na območju občine (iz ocene ogroženosti in varnostnih tveganj),
- pisni protokol o sodelovanju občinske redarske službe in policijske postaje,

- načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk,
- občinski redarji morajo imeti ustrezno opremo za kvalitetno izvajanje svojih nalog in pooblastil

5.2.4 Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine

Preprečevanje ogroženosti kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju občine.

Opis cilja:

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/1999). Z zakonom so tudi določene pristojnosti lokalnih skupnosti. Na splošno velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdbišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar (4. člen zakona). Zato so občinski redarji kot pooblašcene uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Sodelovanje občinske redarske službe z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki deluje na območju občine,
- občinska redarska služba pridobi seznam (evidenco) zgradb in objektov, ki imajo status naravne in/ali kulturne dediščine,
- občinska redarska služba si izdelata načrt obhodov nepremičnih objektov naravne in kulturne dediščine,
- občinska redarska služba si priskrbi podatke o dosedanjih namernih poškodbah in napadih na objekte naravne in kulturne dediščine.

5.2.5 Varstvo okolja

Izboljšanje pregleda nad stanjem in dogajanjem na področju varstva okolja ter povečanje obsega in profesionalnosti nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Opis cilja:

Skrb za varstvo okolja je eno od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora ter kakovosti življenja in dela občanov. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. Na lokalni ravni gre za skrb v tem smislu, da se občinska redarska služba aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike in občinskega programa varstva okolja.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Občinski redarji se v okviru izobraževanja/usposabljanja/izpopolnjevanja spoznajo z okoljsko zakonodajo, okoljsko problematiko in okoljsko politiko v občini,
- občinska redarska služba se poveže z okoljsko inšpekcijo in strokovno službo občinske uprave in skupaj z njima oblikuje sistem nadzora in ukrepanje zoper kršilce varstva okolja,

- občinska redarska služba sproti spremlja tudi vključenih fizičnih in poslovnih subjektov v organiziran sistem odvoza odpadkov.

6. VARNOSTNE POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER

Glede na splošni trend povečanja vozil v občini je potrebno zagotoviti varen in neoviran cestni promet, kjer največjo težavo predstavlja mirujoči promet.

Prav tako je za obvladovanje varnostnih tveganj vožnje z vozili v naravnem okolju potrebno poskrbeti za stalni nadzor na izpostavljenih območjih .

Pripadniki mlajše populacije zelo radi za kraj druženja in s tem zadrževanja izbirajo igrišče pri osnovnih šolah in vrtcu ter v parku in ŠC Trate. Tukaj se pogosto izvršujejo kazniva ravnanja vandalizma, medvrstniškega nasilja in druga kazniva dejanja, zato je potrebno poskrbeti za redni nadzor navedenih lokacij.

7. ORGANIZIRANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

7.1 Organizacija redarske službe

Izhodišča za organizacijo in delovanje medobčinske redarske službe predstavljajo pravice in dolžnosti, ki so opredeljene v ZORed, ZJRM, ZVCP, ZP-1, ZLS in občinskih odlokih. Na podlagi Odloka o ustanovitvi organa skupnega občinskega inšpekcijskega nadzora »MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT«, se delo redarjev zagotavlja v sklopu Medobčinskega inšpektorata občin Gornja Radgona in Apače, v sestavi katerega je tudi redarska služba.

Izhajajoč iz ocene varnostnih razmer/ocene ogroženosti in varnostnih tveganj bo občinski redar svoje delo moral prilagoditi varnostnim potrebam in svoje delo opravljati občasno tudi ob vikendih in večernem času.

Za delo občinskega redarja se bodo pripravili tudi delovni nalogi, kjer bodo konkretno po dnevih navedene naloge, ki jih je občinski redar dolžan izvajati na terenu in o teh napisati poročilo.

7.2 Kadrovska sestava občinske redarske službe

Občina Gornja Radgona je skupaj s Občino Apače soustanoviteljica Medobčinskega inšpektorata, v katerem deluje medobčinsko redarstvo. V Medobčinskem inšpektoratu je zaenkrat zaposlen en občinski redar, glede na bodoče varnostne potrebe pa je mogoča tudi kadrovska okrepitev, katere okvir so materialna in finančna zmožnost občin.

7.3 Vodenje medobčinske redarske službe

Vodenje, koordinacija in ostale naloge občinske redarske službe se bo izvajalo preko vodje Medobčinskega inšpektorata, v okviru katerega bo deloval tudi občinski redar.

Delo redarjev se usmerja preko mesečnih načrtov dela, ki so usklajeni s predstavniki policije ter preko delovnih nalogov.

8. PRISTOJNOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Pristojnosti mestnega/občinskega redarstva predstavljajo pravice in dolžnosti, ki so opredeljene v Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed), Zakonu o varstvu javnega reda in miru (ZJRM), Zakonu o varnosti cestnega prometa (ZVCP), Zakonu o prekrških (ZP-1), Zakonu o lokalni samoupravi (ZLS) in občinskih odlokih.

V določbi drugega odstavka 3. člena Zakona o občinskem redarstvu je opredeljeno, da občinsko redarstvo skrbi na podlagi posameznih zakonov in občinskih predpisov, izdanimi na njihovi podlagi ter na podlagi OVP za:

- varen in neoviran cestni promet v naseljih;
- varnost cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij;
- varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah;
- varnost javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine;
- vzdrževanje javnega reda in miru.

ZORed je torej temeljni sistemski in organizacijski predpis, ki ureja uresničevanje pristojnosti občin za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog občinskega redarstva. Naloge občinskih redarjev niso določene po principu *numerus clausus* (točno določeno število nalog), saj je v prvem odstavku 3. člena ZORed eksplicitno določeno, da delovno področje in naloge občinskega redarstva določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis.

V zakonu o varnosti javnega reda in miru (uradni list RS, št. 70/2006. ZJRM-1) je v določbi tretjega odstavka 27. člena generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem določenih določb tega zakona oziroma pristojnost za odločanje o posameznih prekrških, ki so opredeljeni v ZJRM-1.

Občinsko redarstvo lahko skladno z določbami ZJRM-1 v prekrškovnem postopku odloča o naslednjih kršitvah:

- nedostojno vedenje (7. člen);
- beračenje na javnem kraju (9. člen);
- uporaba nevarnih predmetov (1. odstavek 11. člena);
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen);
- pisanje po objektih (13. člen);
- vandalizem (16. člen);
- kampiranje (18. člen);
- uporaba živali (19. člen);
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (1. in 3. odstavek 22. člena).

V **Zakonu o varnosti cestnega prometa** (Uradni list RS, št. 133/2006, 37/2008) so opredeljena pooblastila občinskega redarstva na področju cestnega prometa v občini.

Skladno z določbo 14. člena ZVCP občinski redarji zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa:

- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju;
- urejajo in nadzirajo promet na cestah subjektov samoupravnih lokalnih skupnosti in državnih cestah v naselju;
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce;

- ugotavljajo kršitve določb 113. člena ZVCP² o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja
- opravljajo nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo.

Pri opravljanju navedenih nalog občinski redarji izrekajo globe in opozorila ter izvajajo pooblastila in ukrepe, ki so preneseni nanje s tem in drugimi zakoni, ter ukrepe določene z občinskimi predpisi.

Občinski redar je oseba, ki ima poseben status, ki mu ga določa ZORed in ostali zakoni ter podzakonski akti, v katerem so opredeljena njegova pooblastila.

Iz vsebine pooblastil, ki so določena v ZORed, ZJRM, ZVCP, ZP-1 in občinskih odlokih lahko neposredno ugotovimo, da ima občinski redar status:

- prekrškovnega organa,
- pooblaščenega uradne osebe.

Prekrškovni organi oziroma organi za odločanje o prekrških so določeni v 45. členu Zakona o prekrških³.

Občinski redar je skladno z določbo 126. člena Kazenskega zakonika⁴ in zgoraj navedenimi predpisi, pooblaščen uradna oseba.

² 113. člen ZVCP: 1) Z uporabo vozila se ne sme povzročati čezmerne hrupa oziroma ropota ali kako drugače onesnažiti okolja. 2) Ko voznik na cesti vozilo ustavi za več kot tri minute ali ga parkira, mora takoj ugasniti motor. Ta določba se ne uporablja za vozila, pri katerih motor poganja naprave za opravljanje določenih del (vozilo za zbiranje in odvoz odpadkov, vozilo za čiščenje kanalov, avtomobilsko dvigalo, ipd.). Prepovedano je sunkovito speljevanje, zaviranje, ustavljanje. 3) Na cesti ali ob njej je prepovedano izpuščati, puščati, odlagati, odmetavati ali postavljati karkoli, kar bi oviralo potek prometa, ogrozilo njegovo varnost, škodovalo ljudem, živalim, rastlinam in onesnažilo okolje. Zlasti je prepovedano vozišče močiti ali ovirati odtekanje vode z njega, odlagati nanj sneg ali led, postavljati stebričke, verige ali druge naprave za ograjevanje parkirnih prostorov oziroma preprečevanje parkiranja, puščati na njem zabojnike za smeti ali druge predmete, razsipati po njem sipek material, ga pomazati z mazili ali drugače pomastiti ali kako drugače onesnažiti. 4) Preden se vključi v promet na cesti s kolovozne poti ali druge zemljiške površine, mora voznik odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozišče. 5) Izvajalec gradbenih ali drugih del mora pri izvozu z gradbišča ali druge zemljiške površine, na kateri se izvajajo dela, očistiti zemljo ali blato z vozil, ki se s te površine vključujejo v cestni promet. 6) Zemljo ali blato, ki v primeru iz četrtega ali petega odstavka tega člena onesnaži vozišče, mora voznik oziroma izvajalec del takoj odstraniti z vozišča. Če tega ne stori, očisti vozišče na njegove stroške pristojni izvajalec rednega vzdrževanja cest.

³ 45. člen ZP-1: 1) O prekrških odločajo prekrškovni organi in sodišča. 2) Prekrškovni organi so upravni in drugi državni organi in nosilci javnih pooblastil, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, in organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so s posebnimi predpisi pooblaščen za odločanje o prekrških.

⁴ 126. člen KZ: 2) Uradna oseba po tem zakonu je lahko: 1) poslanec državnega zbora, član državnega sveta in član lokalnega ali regionalnega predstavniškega telesa; 2) oseba, ki pri državnem organu opravlja uradne dolžnosti in ima uradno funkcijo; 3) druga oseba, ki opravlja določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera ji daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi ali na podlagi zakona sklenjena pogodba o arbitraži; 4) vojaška oseba, ki je kot takšna določena s posebnimi predpisi, kadar gre za posebna kazniva dejanja, pri katerih je navedena uradna oseba, pa niso določena kot kazniva dejanja zoper vojaško dolžnost; 5) oseba, ki v tuji državi na katerikoli ravni opravlja zakonodajno, izvršilno ali sodno funkcijo, oziroma drugo uradno dolžnost in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 6) oseba, ki ji mednarodna javna organizacija daje položaj uradne osebe in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz

V prvem odstavku 21. člena Zakona o lokalni samoupravi⁵ so opredeljene določene naloge občine na področju zagotavljanja nadzorstva nad krajevnimi prireditvami (javni shodi in javne prireditve) ter glede organiziranja komunalno-redarstvene službe, ki skrbi za red v občini. V določbi prvega odstavka 3. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 3/2007, ZP-1-UPB4) je opredeljeno, da se lahko prekrški določijo tudi z odlokom samoupravne lokalne skupnosti.

9. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA (PROSTORI, OPREMA, VOZILA, SREDSTVA ZVEZ)

Občina Gornja Radgona je soustanoviteljica Medobčinske redarske službe skupaj z Občino Apače, pri čemer je Občina Gornja Radgona sedežna občina. V okviru potreb in finančnih zmožnosti se nabavijo službeno vozilo in oprema. Opremo redarjev določa Pravilnik o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev (Ur. list RS, št. 78/2007), uniformo, simbole in oznake ter službeno izkaznico pa določa Pravilnik o enotni uniformi, označbah in službeni izkaznici občinskih redarjev (Ur. list RS, št. 103/2007), ki ju je izdal minister za notranje zadeve.

Med opremo redarjev se uvršča:

- službena vozila,
- tehnična oprema in
- osebna oprema.

1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 7) oseba, ki pri mednarodnem sodišču opravlja sodniško, tožilsko ali drugo uradno dolžnost ali funkcijo.

⁵ 21. člen ZLS: Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge: upravlja občinsko premoženje; omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva; načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči; ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj; v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe; pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele; skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja; ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte; ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev; pospešuje vzgojno izobraževalno, informacijsko dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju; pospešuje razvoj športa in rekreacije; pospešuje kulturno umetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju; gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva; opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami; organizira komunalno-redarsko službo in skrbi za red v občini; skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč; organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč; organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe; določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti; če ni z zakonom drugače določeno; sprejema statut občine in druge splošne akte; organizira občinsko upravo; ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

10. VRSTA IN OBSEG NALOG OBČINSKEGA REDARSTVA

Redarstvo ni tipična služba občinske oziroma medobčinske uprave. Enako velja tudi za redarja, ki prav tako ni tipično delovno mesto občinske uprave. Redar je pooblaščen uradna oseba (primerjava s policijo), katerega delo je v večini represivnega značaja. Ker redar opravlja delo na podlagi diskrecijske pravice odločanja iz svojega dela, je podvržen najrazličnejšim pritiskom, konfliktom in celo fizičnim obračunavanjem.

Vrsta in obseg nalog Občinskega redarstva so:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih (nadzor prometa v naselju, izven naselja pa samo varnost cest in okolja),
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kriminalnih pojavov,
- naloge na področju varstva okolja.

10.1 Povzetek ukrepov Medobčinskega inšpektorata

Na podlagi Pravilnika o oblikah in vsebinah posameznih zbirk podatkov pri prekrškovnih organih sta bila v letu 2010 vzpostavljena elektronska vpisnika prekrškov, in sicer posebej za prekrške, kjer so izdani plačilni nalogi (PN-vpisnik), ter posebej za prekrške, kjer so izdane odločbe o prekršku (ODL-vpisnik).

Na podlagi pridobljenih podatkov iz navedenih zbirk oz. vpisnikov za leto 2010 za območje Občine Gornja Radgona podajamo naslednje ugotovitve:

Parameter	Občina G. Radgona
Izdani plačilni nalogi	200
Izdana opozorila	47
Izdane odločbe	13
Ugovori	3
Zahteve za sodno varstvo	2
Opomin	2
Uklonilni zapor	0
Sodna odločitev	2
Terjatve (predlogi)	18
Število rešenih zadev	257

Tabela 5: Prikaz podatkov iz Pn in Odl vpisnikov

Inšpekcijsko nadzorstvo se je izvajalo v skladu s Programom dela Medobčinskega inšpektorata za leto 2010. Tako so se izvajali planirani in izredni inšp. pregledi (po prijavi). Prioritete v letu 2010 glede na program, so bila:

1. varstvo cest: nadzor nad oglaševanjem /reklamne table, odvajanje padavinske vode na cesto in njene sestavne dele, nadzor nad izdanimi soglasji/dovoljenji, nadzor nad postavljeno prometno signalizacijo, onesnaževanje ceste, oranje do ceste,

- nadzor nad zimsko službo, cilj: zagotoviti varstvo cest in varnost udeležencev v prometu
2. ravnanje z odpadki: pregled znanih odlagališč, vključitev v sistem ravnanja z odpadki, nadzor v akciji kosovnih odpadkov, cilj: preprečiti nezakonito odlaganje odpadkov
 3. področje turistične takse: nadzor nad prijavljanjem in odvajanjem tur. takse, cilj: ažurno in pravilno rokovanje z tur. taksami
 4. oskrba s pitno vodo: priključevanje na javni vodovod, cilj: priključitev na javni vodovod

Gre za usmerjene (planirane) preglede. Ostali (izredni) pregledi so bili glede na trenutno stanje pri posameznem področju v posamezni občini in glede na prijave.

Inšpektor je v l. 2010 uvedel 115 novih inšp. postopkov. Število nedokončanih inšp. postopkov iz prejšnjih let je bilo 7, od tega jih je v letu 2010 inšpektor rešil 6. Od novih zadev v letu 2010 (115) je inšpektor rešil 110 zadev, torej skupno z zadevami prejšnjih let je inšpektor v letu 2010 rešil 116 zadev. Nerešenih in tako prenesenih v leto 2011 je 6 inšp. postopkov.

Ocenjujemo, da je izvajanje inšpekcijskega nadzora in dela redarjev potekalo dobro. Občani, več ali manj, nadzor sprejemajo pozitivno. Kršitelji, v primerih, ko jih opozorimo na napake ali jim naložimo odpravo pomanjkljivosti, le te v dogovorjenih oziroma odrejenih rokih praviloma tudi odpravijo.

Osnovni strateški cilj delovanja inšpektorata je izvajanje učinkovitega inšpekcijskega nadzora in zagotavljanje preventivnega delovanja z namenom zagotoviti spoštovanje pravnih predpisov in s tem zadovoljstva uporabnikov, zaposlenih in širše družbene skupnosti. Nespoštovanje predpisov pooblašča inšpektorja in redarje, da sprejmejo ukrepe, ki naj zagotovijo zakonito stanje. Cilj inšpekcijskega in redarskega nadzora je usmerjen predvsem k preprečevanju kršitev in k preprečevanju situacij pri katerih lahko pride do pomanjkljivosti ali nepravilnosti, ki bi lahko imele škodljive posledice za ljudi, premoženje, skupnost oziroma javno korist. Zakoni niso namenjeni sami sebi, ampak urejanju odnosov med ljudmi. Pravo reagira, če konkretno vedenje in ravnanje posameznika ali skupine odstopa od predpisanega. Zato se pravo oblikuje kot posledica dejanskega stanja.

Vzpostavitev zakonitega stanja na področju inšpekcij in redarskih služb predstavlja zaščito javnega interesa. Zaščita javnega interesa pa mora biti v sorazmerju z odstopanji od zakonitega stanja. Pri odločitvi o uporabi in vrsti ter teži ukrepa mora uradna oseba opraviti test sorazmernosti ter se med različnimi posegi v delovanje pravnih in fizičnih oseb odločati po načelu prostega preudarka, pri čemer pa mora vedno ostati v okviru zakonitosti. Ukrepi morajo biti nujni, potrebni in legitimni. Vrednote, ki jih kot javni interes inšpektor ščiti, morajo biti iz predpisa razvidne in v ukrepu navedene ali pa mora iti za obče vrednote, kot so življenje in zdravje ljudi, javni red in mir, javna varnost in preprečitev večje nepopravljive škode. Presoja po kriteriju neogibne potrebnosti terja izbiro milejših ukrepov za isti namen, v nasprotnem primeru je kršeno načelo sorazmernosti.

Glede na navedeno se bo tudi v prihodnje veliko pozornosti namenilo predvsem ozaveščanju ljudi, komunikaciji z njimi in preventivnemu delovanju. Pooblaščene uradne osebe inšpektorata bodo pri svojem delu še nadalje trudili, da se bo inšpekcijski in redarski nadzor

zaključil v čim krajšem času, brez nepotrebnega podaljševanja in zavlačevanja postopkov, vendar ne na škodo zakonitosti delovanja.

11. NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL OBČINSKEGA REDARJA

Na podlagi določil 10. člena ZORed ima občinski redar pri opravljanju nalog naslednja pooblastila:

- opozorilo;
- ustna odredba;
- ugotavljanje istovetnosti;
- varnostni pregled osebe;
- zaseg predmetov;
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja;
- uporaba fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje in plinskega razpršilca (v nadaljevanju: prisilna sredstva).

Če z zakonom ni drugače določeno, se za izvajanje pooblastil opozorila, varnostnega pregleda, zasega predmetov in uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Opozorilo (34. člen ZPol)

Za izvajanje pooblastil opozorila se občinski redar ravna po 1. odstavku 34. člena Zakona o policiji (Uradni list RS, št. 107/2006, ZPol-UPB6), ki se glasi:

Z opozorilom policisti opozarjajo osebe, državne organe, gospodarske družbe, samostojne podjetnike posameznike, organe, organizacije in samoupravne lokalne skupnosti na okoliščine ali ravnanja, ki ogrožajo življenje, osebno varnost ali premoženje ljudi, kot tudi na splošno nevarnost.

Ustna odredba (11. člen ZORed)

Z ustno odredbo občinski redar daje obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz pristojnosti občinskega redarstva in jih mora kdo storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog.

Ugotavljanje istovetnosti (12. člen ZORed)

Občinski redar ugotavlja istovetnost osebe, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo ogrozila varnost ljudi ali premoženje, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Istovetnost ugotavlja občinski redar tako, da od osebe zahteva na vpogled osebno izkaznico ali drugo veljavno listino, opremljeno s fotografijo, ki jo je izdal državni organ, tujo potno listino ali drugo javno listino, opremljeno s fotografijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti istovetnost.

Istovetnost lahko občinski redar ugotovi tudi na podlagi drugih dokumentov, ki vsebujejo podatke o osebi, ali ob pomoči drugih, ki osebo poznajo.

Osebo, katere istovetnost ugotavlja, je občinski redar dolžan seznaniti z razlogi za ugotavljanje istovetnosti.

Če občinski redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe, jo zadrži in obvesti policijo, ki mora prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka.

Varnostni pregled osebe (38. člen ZPol)

Za izvajanje pooblastil varnostnega pregleda osebe se občinski redar ravna po 38. členu Zakona o policiji, ki se glasi:

Pri opravljanju nalog, določenih z zakonom, lahko policisti v primerih, ko obstaja verjetnost napada ali samopoškodovanja s strani določene osebe, opravijo varnostni pregled te osebe.

Varnostni pregled obsega pregled osebe, njenih stvari in prevoznega sredstva, pri čemer se ugotavlja, ali je ta oseba oborožena in ali ima pri sebi oziroma s sabo druge nevarne predmete.

Varnostni pregled se opravlja neposredno ali s tehničnimi predpisi.

Zaseg predmetov (46. člen ZPol)

Za izvajanje pooblastil opozorila se občinski redar ravna po 46. členu Zakona o policiji, ki se glasi;

Policisti zasežejo predmete na podlagi odredbe pristojnega organa ali iz razlogov, določenih z zakonom.

Policisti pri opravljanju drugih nalog, določenih z zakonom, zasežejo predmete, namenjene za napad ali samopoškodovanje, kakor tudi predmete, s katerimi se lahko huje ogrozi javni red ali splošna varnost ljudi ali premoženja, ali predmete, ki so bili uporabljeni, pridobljeni oziroma so nastali s prekrškom ali kaznivim dejanjem.

Predmete iz tega člena so policisti dolžni izročiti pristojnemu organu. V primeru, da zoper osebo, ki so ji bili predmeti zaseženi, ni bil uveden postopek pred pristojnim organom, je treba predmete osebi vrniti, razen če gre za nevarne predmete.

Zaseg predmetov po zakonu o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006, ZJRM-1)

Občinski redar ali redarka brez predhodne odločbe pristojnega organa po 25. členu ZJRM-1 zaseže predmete prekrška iz prvega odstavka 11. člena⁶ tega zakona (uporaba nevarnih predmetov).

Za prekrške iz prejšnjega odstavka se lahko izreče stranki sankcija odvzem predmetov.

Zadržanje storilca na kraju kaznivega dejanja ali prekrška (13. člen ZORed)

⁶ 11. člen ZJRM-1: 1) Kdor uporablja acetilen (karbid) ali druge plinske zmesi za pokanje, in s tem povzroči vznemirjenje ali občutek ogroženosti, se kaznuje z globo. Pokanje z naštetimi sredstvi se izjemoma dovoljuje v času določenih praznikov, vendar se morajo upoštevati varnostna navodila, ki jih predvideva zakon o eksplozivih.

Občinski redar sme na kraju dogodka zadržati storilca prekrška ali osebo, zaloteno pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog.

Če občinski redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe, jo zadrži in obvesti policijo, ki mora prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka. Zadrževanje sme trajati do prihoda policistov, vendar najdlje eno uro.

Uporaba prisilnih sredstev (14. člen ZORed)

Občinski redar sme uporabiti fizično silo in plinski razpršilec samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

Sredstva za vklepanje in vezanje sme občinski redar uporabiti zoper osebo, ko jo sme v skladu z zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti.

Obveščanje o kaznivem dejanju (po 15. členu ZORed)

Če občinski redar ugotovi, da se pripravlja, izvršuje ali je izvršeno kaznivo dejanje, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, je dolžan v skladu z določbami zakona, ki ureja kazenski postopek, obvestiti policijo.

Sodelovanje redarjev in policistov (po 9. členu ZORed)

Pri opravljanju nalog in pooblastil občinski redarji sodelujejo s policisti. Če občinski redarji opravljajo naloge, ki jih določa zakon, skupaj s policisti, so dolžni ravnati po navodilu policista oziroma vodje policijske enote.

Pooblastila občinskega redarstva po Zakonu o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006, ZJRM-1)

V določbi tretjega odstavka 27. člena je generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem določenih določb tega zakona oziroma pristojnosti za odločanje o posameznih prekrških, ki so opredeljeni v ZJRM-1, ti so:

- nedostojno vedenje (7. člen);
- beračenje na javnem kraju (9. člen);
- uporaba nevarnih predmetov (1. odstavek 11. člena);
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločb (12. člen);
- pisanje po objektih (13. člen);
- vandalizem (16. člen);
- kampiranje (18. člen);
- uporaba živali (19. člen);
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (1. in 3. odstavek 22. člena).

Pooblastila občinskega redarstva po Zakonu o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 133/2006, ZVCP-1 UPB4, 14. člen)

Zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa občinski redarji oziroma redarke:

- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju;
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce;
- ugotavljajo kršitve določb 113. člena⁸ tega zakona o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja.

Pri opravljanju navedenih nalog občinski redarji izrekajo globe in opozorila ter izvajajo pooblastila in ukrepe, ki so preneseni nanje s tem in drugimi zakoni ter ukrepe, določene z občinskimi predpisi.

Pri opravljanju teh nalog sme občinski redar od voznika motornega vozila zahtevati voziško in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovi njegovo istovetnost. Udeleženec cestnega prometa mora izročiti redarju zahtevano listino na vpogled.

Pri urejanju prometa vozil morajo občinski redarji uporabljati znake, ki jih dajejo policisti v skladu s tem zakonom in podzakonskimi akti, izdanimi na njegovi podlagi.

12. NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Uporaba prisilnih sredstev (14. člen ZORed)

Občinski redar sme uporabiti fizično silo in plinski razpršilec samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

Sredstva za vklepanje in vezenje sme občinski redar uporabiti zoper osebo, ki jo sme v skladu z zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti.

Obveščanje o zadržanju in uporabi prisilnih sredstev (16. člen ZORed)

O zadržanju osebe in uporabi prisilnih sredstev je občinski redar dolžan napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji občinskega redarstva oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti. Na podlagi izkušenj, ki jih ima policija pri pisanju tovrstnih poročil je smiselno, da poročilo občinskega redarja o zadržanju in uporabi fizične sile vsebuje predvsem sledeče:

- datum, čas in kraj uporabe prisilnega sredstva oziroma odreditve zadržanja,
- vrsto uporabljenega prisilnega sredstva,
- podatke o osebi proti kateri je bilo sredstvo uporabljeno,
- pooblastilo, ki ga je izvajal pred uporabo prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- vzrok in način uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- posledice uporabe prisilnega sredstva in
- druge okoliščine, ki so pomembne za oceno zakonitosti in strokovnosti uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja.

Če je oseba pri zadržanju in uporabi prisilnih sredstev telesno poškodovana, je občinski redar dolžan zagotoviti, da v najkrajšem možnem času dobi ustrezno medicinsko pomoč.

Če je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je dolžan vodja občinskega redarstva nemudoma obvestiti župana občine, kjer je sedež občinskega redarstva.

V obvestilu iz prejšnjega odstavka morajo biti navedeni podatki o osebi, razlogu, času in kraju zadržanja, uporabi prisilnega sredstva, vrsti uporabljenega prisilnega sredstva ter drugih okoliščinah in dejstvih, pomembnih za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarja.

Ocena uporabe prisilnih sredstev (po 17. členu ZORed)

Vodja občinskega redarstva mora na podlagi poročila o zadržanju osebe in uporabi prisilnih sredstev oceniti, ali je bilo ravnanje občinskega redarstva zakonito in strokovno. Ob ugotovljenih kršitvah je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti.

V primeru, da je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, oceno ravnanja občinskega redarja opravi komisija. Sejo komisije skliče župan.

Župan oziroma župani občin ustanoviteljic imenujejo neodvisno, največ petčlansko, komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarstva (v nadaljnjem besedilu: komisija). V komisiji mora biti direktor občinske uprave, v primeru medobčinskega redarstva pa direktor občinske uprave s sedežem medobčinskega redarstva, predstavnik policije in predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

Komisija obravnava pritožbe zoper delo občinskega redarstva in lahko obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar oceni, da je to potrebno. K sodelovanju lahko povabi tudi druge strokovnjake, če meni, da je njihovo sodelovanje pomembno za odločitev v konkretnem primeru. Komisija svoje poslovanje natančneje uredi s poslovníkom.

V primeru medobčinskega redarstva je za imenovanje komisije pristojen župan občine, v kateri je sedež medobčinskega redarstva.

Posameznik, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja občinskega redarja kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v roku 30 dneh pritoži županu občine. Glede na 19. člena Zakona o občinskem redarstvu mora župan takšno pritožbo proučiti in o ugotovitvah in ukrepih v 30 dneh pisno obvestiti tistega, ki je podal pritožbo.

Pri svojem delu so občinski redarji dolžni ravnati zakonito, strokovno ter v skladu z zakonom o redarstvu ter drugimi predpisi, ki urejajo njihovo delovno področje ter njihove pravice in dolžnosti oziroma pooblastila. V primeru nezakonitega dela in nestrokovnega dela lahko občinskega redarja ob disciplinski odgovornosti doleti tudi odškodninska oziroma materialna odgovornost in kazenska odgovornost, katera se ugotavlja v skladu s predpisi, ki urejajo to področje. O disciplinskih kršitvah oziroma o disciplinski odgovornosti občinskih redarjev pa se odloča v disciplinskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

13. SISTEM DELA OBČINSKEGA REDARSTVA – RAZPOREJANJE REDARJEV NA DELO IN DRUGO

V Občini Gornja Radgona v skladu z ocenami varnostnih razmer in drugimi potrebami občine opravljajo občinski redarji delo v skladu z programom, ki se sprejme v sodelovanju s predstavniki občine in policije. Podrobne naloge in delo se načrtujejo sproti in so zapisane v delovnih nalogih in poročila o delu pa je razvidna njihova realizacija.

13.1 Sodelovanje s Policijsko postajo Gornja Radgona

Sklenjen je bil pisni protokol o sodelovanju, ki je priloga tega programa varnosti. Na podlagi pisnega protokola je bil sklenjen tudi dogovor, da se vsaj enkrat na mesec ob določenih

dnevnih izvede kombinirana patrulja policist – redar, kar bo še povečalo učinkovitost obeh služb in tudi medsebojno sodelovanje.

13.2 Sodelovanje z občinskimi redarstvi in občinskimi redarji sosednjih občin

Po napovedano novi razdelitvi drugih občinskih redarstev je predviden podpis dogovora o sodelovanju z občinskimi redarstvi sosednjih občin, medtem ko dosedanje sodelovanje poteka dobro.

13.3 Povezanost občinskega redarstva z OKC PU in regijskim centrom za obveščanje (rco)

Sodelovanje oziroma komunikacija običajno poteka preko telefonov, medsebojno sodelovanje je dobro.

13.4 Sodelovanje občinskega redarstva in zasebnih varnostnikov

Na terenu se občasno opravi tudi razgovor z uslužbenci zasebnih varnostnih služb.

13.5 Sodelovanje med redarsko službo, policijo ter svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Sodelovanje med občinsko redarsko službo, policijskimi postajami in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se vrši preko sej.

13.6 Pisni dogovor o sodelovanju občinske redarske službe in koncesionarja za odvoz vozil

Občinska redarska služba oziroma oseba, ki jo za izvajanje nalog, ki so opredeljene v ZORed, pooblasti župan občine, za izvajanje OPV pripravi predmetni dokument, ko bo sprejet ustrezen odlok iz tega področja.

13.7 Izvajanje nadzorstva nad izvrševanjem nalog občinskega redarstva

- Pristojnost državnih organov:

Nadzorstvo nad zakonitostjo dela občinskih organov, občinskih uprav in občinskih redarstev pri izvrševanju opravlja Ministrstvo za notranje zadeve (30/1 čl. ZORed).

Nadzorstvo nad zakonitostjo izvrševanja posameznih pooblastil občinskih redarstev in organ, pristojen za nadzor, določa zakon, s katerim so ta pooblastila določena (30/2 čl. ZORed).

- Pristojnost občinskih organov

Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje občinskega programa varnosti (6/3 čl. ZORed). Iz opredeljene določbe izhaja, da morajo občinski organi najmanj enkrat letno preveriti stanje varnosti v občini oziroma ustreznost ocene varnostnih razmer.

Za nadzorstvo nad izvrševanjem nalog občinskega redarstva, določenih z občinskimi predpisi, je pristojen župan (31.čl. ZORed).

13.8 Varnostno ogrožene poti, kraji, površine in točke na območju občine

Občinska redarska služba sproti spremlja morebitna povečanja kršitev predvsem po ZJRM in ZVCP na podlagi ugotovitev na terenu in prejetih prijav ter na teh območjih morebiti pogosteje ukrepa ali deluje preventivno. Ta območja so najpogosteje ŠRC Trate, pot ob Muri, ožji deli mesta glede parkiranja in zapuščeni objekti glede vandalizma.

13.9 Načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk

Občinska redarska služba oziroma oseba, ki jo za izvajanje nalog, ki so opredeljene v ZORed, pooblasti župan občine, za izvajanje OPV pripravi predmetni dokument.

13.10 Izdelava načrta intervencijskih poti na območju občine

Občinska redarska služba oziroma oseba, ki jo za izvajanje nalog, ki so opredeljene v ZORed, pooblasti župan občine, za izvajanje OPV pripravi predmetni dokument.

13.11 Načrt obhodov intervencijskih poti

Občinska redarska služba oziroma oseba, ki jo za izvajanje nalog, ki so opredeljene v ZORed, pooblasti župan občine, za izvajanje OPV pripravi predmetni dokument.

13.12 Seznam oz. evidenca zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in/ali kulturne dediščine

Občinska redarska služba oziroma oseba, ki jo za izvajanje nalog, ki so opredeljene v ZORed, pooblasti župan občine, za izvajanje OPV pripravi predmetni dokument.

13.13 Seznam dosedanjih namernih poškodb in napadov na objekte naravne in kulturne dediščine

V letu 2010 ni bilo namernih poškodb in napadov na objekte naravne in kulturne dediščine.

13.14 Načrt obhodov nepremičnih objektov naravne in kulturne dediščine

Občinska redarska služba oziroma oseba, ki jo za izvajanje nalog, ki so opredeljene v ZORed, pooblasti župan občine, za izvajanje OPV pripravi predmetni dokument.

13.15 Predlog projekta – uvedbi dežurne službe redarstva

Občina Gornja Radgona bo uvedla dežurno službo redarske službe, če se bo pojavila potreba.

14. ZAKLJUČEK

OPV ima, glede na določbe ZORed, značaj dokumenta trajne narave. To pomeni, da upošteva potrebo po trajnosti, zato ga je treba dosledno izvajati od dneva njegovega sprejema. Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje OPV (3. odstavek 6. člena ZORed), zato je tudi omogočeno obdobjno ocenjevanje njegovega izvajanja oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja OPV bo omogočilo ovrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih in finančnih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda in mira v občini.

Ocenjevanje OPV poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg konkretnega cilja, ki je opredeljen v OPV. Takšen način ocenjevanja pa se zagotovi z izdelavo mesečnih in drugih obdobjnih poročil o delu občinskega redarstva.

OPV se, glede na novo nastale varnostne razmere v občini, ažurira oziroma ustrezno spremeni in dopolni. To pomeni, da odgovorna oseba v primeru spremenjenih varnostnih razmer v občini, ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, nato pa še OPV. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog občinskega redarstva (1. odstavek 6. člena ZORed).

Občinska redarska služba naj zaradi transparentnosti in merjenja rezultatov dela redarske službe, izdelava ustrezne statistične preglednice. Te bodo omogočale številčno merjenje konkretne problematike ter primerjavo s prejšnjim koledarskim obdobjem. Statistične preglednice se vstavijo v OPV.

Številka: 0611-16/2011/6

Datum: 26. 05. 2011

Pripravila:

- Daniel VEBERIČ, višji svetovalec
- Aleš POTOČNIK, medobčinski inšpektor

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Anton KAMPUŠ, l.r.

PRILOGA: 1

Na podlagi smernic Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti – Februar 2007, sklenejo

POLICIJSKA POSTAJA GORNJA RADGONA, Maistrov Trg 5, 9250 Gornja Radgona, ki jo zastopa komandir Ciril MAGDIČ

In

OBČINA GORNJA RADGONA, Partizanska cesta 13, 9250 Gornja Radgona, ki jo zastopa župan Anton KAMPUŠ

OBČINA APAČE, Apače 42/b, 9253 Apače, ki jo zastopa župan Franc PIŽMOHT

naslednji

PISNI PROTOKOL

O SODELOVANJU ORGANA SKUPNE OBČINSKE UPRAVE – MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT OBČIN GORNJA RADGONA IN APAČE TER POLICIJSKE POSTAJE GORNJA RADGONA

I.

Z navedenim pisnim protokolom se določa sodelovanje redarjev Medobčinskega inšpektorata občin Gornja Radgona in Apače ter policistov Policijske postaje Gornja Radgona.

Namen tega protokola je, da se zagotovi javna varnost in javni red na področju, na katerem se redarska služba in policija srečujeta pri svojem rednem in akcijskem delu.

II.

Na podlagi Zakona o občinskem redarstvu sta Občini Gornja Radgona in Apače soustanoviteljici organa skupne občinske uprave – Medobčinskega inšpektorata, ki opravlja naloge iz svojih pristojnosti.

Delo redarjev Medobčinskega inšpektorata temelji na pooblastilih in pristojnosti, ki jih določajo Zakon o občinskem redarstvu, zakon o varstvu javnega reda in miru, Zakon o varnosti cestnega prometa, zakon o prekrških in drugi predpisi ter določila občinskih odlokov, na podlagi katerih redarji opravljajo nadzor.

III.

Medobčinski inšpektorat občin Gornja Radgona in Apače v okviru redarske službe v skladu s svojimi pristojnostmi izvaja naslednje naloge:

- varuje življenje, osebno varnost in premoženje ljudi,
- vzdržuje javni red in mir,

- nadzoruje varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varuje ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbi za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- izvaja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvaja nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavlja kršitev citiranega zakona o varnosti cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,
- skrbi za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah ter
- sodeluje pri prometni ureditvi na občinskih cestah, pri nadzoru in urejanju prometa.

IV.

Z namenom uspešnega zoperstavljanja vsem oblikam ogrožanja javne varnosti in javnega reda na območju občine, je potrebno vzpostaviti takšno sodelovanje med Medobčinskim inšpektoratom občin Gornja Radgona in Apače, ki bo omogočalo hitro in učinkovito ukrepanje zoper navedene oblike ogrožanja.

Zato mora sodelovanje temeljiti predvsem na:

- medsebojnem obveščanju o vseh varnostno zanimivih informacijah, ki so iz varnostnega vidika pomembne v občini,
- medsebojni izmenjavi podatkov, ki so pomembni za javno varnost in javni red v občini,
- medsebojnih delovnih srečanjih in sestankih, kjer se lahko oblikuje skupna varnostna politika pri zagotavljanju varnosti na območjih in področjih, ki so skupnega pomena,
- skupnih varnostnih akcijah, intervencijah in medsebojnem sodelovanju pri obravnavi konkretnih varnostnih problemov in
- drugih oblikah sodelovanja in konkretnem operativnem delu.

V.

Vse te vrste in oblike medsebojnega sodelovanja in skupnega dela na posameznih področjih dela lahko prispevajo k večji učinkovitosti redarjev Medobčinskega inšpektorata občin Gornja Radgona in Apače in policistov Policijske postaje Gornja Radgona, na območjih, kjer bodo potekale zgoraj opisane aktivnosti.

VI.

Zakon o občinskem redarstvu temelji na ugotovitvi, da zagotavljanje javne varnosti in javnega reda ter v zvezi s tem varovanje življenja in zdravja ter premoženja prebivalcev in lokalne skupnosti pomeni potrebo in interes tako občin kot države v celoti. Gre za naloge, katerih izvajanje je neločljivo povezano z ukrepi, ki lahko pomenijo poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine, kar pomeni, da je potrebno zagotoviti organizacijo služb in usposobljenost izvajalcev nalog oziroma pooblaščenih uradnih oseb, da bo zagotovljeno njihovo zakonito delo ter ustrezno sodelovanje.

VII.

Skrbnik tega dogovora s strani občine Gornja Radgona in Občine Apače je inšpektor v Medobčinskem inšpektoratu občin Gornja Radgona in Apače, Aleš POTOČNIK.

Skrbnik tega dogovora s strani Policijske postaje Gornja Radgona je komandir policijske postaje.

VIII.

Protokol je sklenjen za nedoločen čas.

Spremembe in dopolnitve protokola se sprejmejo v soglasju obeh strani.

IX.

Ta pisni protokol prične veljati z dnem podpisa.

X.

Ta pisni protokol je sestavljen in podpisan v treh (3) izvodih, od katerih prejme vsaka stran po en (1) izvod.

Številka:0611-23/2010/8

Datum: 02.11.2010

**POLICIJSKA POSTAJA
GORNJA RADGONA**

**Ciril MAGDIČ
Komandir policijske postaje**

OBČINA GORNJA RADGONA

**Anton KAMPUŠ
Župan**

OBČINA APAČE

**Franc PIŽMOHT
Župan**